

15
57

Evangélikus
Hittudományi
Egyetem

EHE jelentés 2021/22

JELENTÉS

AZ EVANGÉLIKUS HITTUDOMÁNYI EGYETEM

2021/22-es tanévről

Elfogadta a szenátus **29/2022 (IX.15.) sz.** határozata

I. REKTORI BEVEZETŐ

„Perelj, Uram, perlőimmel.” (Zsolt 35,1)

Sajátos helyzethez vezetett az az esetleges körülmény, hogy az Evangelikus Hittudományi Egyetem (EHE) idén nem júniusban, hanem szeptemberben nyújtja be éves beszámolóját az Országos Presbitériumnak. A beszámolási időszak így is, úgy is az akadémiai év lezárultáig, tehát a megszerzett diplomák kiosztásáig tart, a szeptemberi benyújtás viszont elvben lehetőséget ad öt olyan sajnálatos ügy felidézésére, melyek július-augusztusban kaptak nyilvánosságot, s beárnyékolják az elmúlt tanév egyetemi működését, sőt, ennek az évnek még a kiosztott oklevelekben megragadható sikereit is.

1) Az EHE egy – júniusban abszolvált – hallgatója július 4-én tett fegyelmi panaszt az EHE összesen 13 oktatója, hallgatója és munkatársa ellen a Magyarországi Evangelikus Egyháznál (feltehetőleg az elnök-püspökhöz címezve). Ezt az indítványt a hallgató az EHE belső levelezési rendszerét használva több száz címzetthez juttatta el nem kis zavart és értetlenséget keltve. A fegyelmi indítvány alapja a panaszos szerint a Fővárosi Törvényszéknek egy végzése, (amit a hallgató megtévesztően elmarasztaló „ítéletnek” nevez), amely a felek közötti jogvitában az egyetem Fegyelmi Bizottságát az elsőfokú eljárás megismétlésére szólítja fel. A hallgató tévesztésekkel és az egyetem dolgozóit és hallgatóit rossz színben feltüntető felhívása újabb körleveleket generált, a figyelem – bár lehet, hogy ideiglenesen – csak augusztusra hagyott alább, a panaszlott oktatók, hallgatók és munkatársak most várnak az illetékes Fegyelmi Tanácsok megkeresésére.

2) A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság (MAB) július 8-án tárgyalta az EHE szakindítási kérelmét (mentálhigiénés közösség- és kapcsolatépítő mesterszak) nem támogatva azt. Ez a döntés önmagában nem lenne kirívó, viszont a MAB szakbizottsága és plénuma erre a véleményre egy több szempontból vállalhatatlan szakvélemény alapján jutott. A bírálat egy meghaladott tudományképtől vezetve egymást kizáró ellentétpárokként használta egyfelől a „tudományos alapon álló”, „szaktudományos” és „szakmai” jelzőket, másfelől a „vallási alapon álló”, „istenhiten alapuló” meghatározásokat. A szakvélemény így implicite kétségbe vonta, hogy egyházi környezetben vagy bármiféle vallási elkötelezettség mellett lehetséges a tudományos módszertan szigorú alkalmazása és a szakmai színvonal biztosítása. Holott többek között a hazai egyházi fenntartású egyetemeken nyújtott társadalomtudományi, bölcsész-, pedagógiai és pszichológiai képzések színvonala, sikere és népszerűsége bőségesen cáfolja ezt a beállítást. A MAB szakértője azt is kifogásolta, hogy a képzésbe bevont 28 oktató közül 18 fő első vagy másoddiplomaként teológiai végzettséggel rendelkezik. Azt viszont nem számolta

össze, hogy ugyanezen 18 fő teológus diplomája mellett a szak ismeretanyagához szorosan kapcsolódó területeken szerzett: 1 jogi, 2 társadalomtudományi, 2 tanári és 11 bölcsész képzést, valamint 3 ezeken a területeken szerzett PhD fokozatot és 1 DSc címet tud felmutatni. A szakvélemény a többdiplomás oktatók jelenlétét tehát – megmagyarázhatatlan módon – negatívumként értékelte. Ezen furcsa, rosszindulatú elfogultságtól vezetve a MAB elnökének aláírásával kiadott irat figyelmen kívül hagyta mind a szak rendeletben meghatározott képzési és kimeneti követelményeit, mind a MAB nyilvánosan közzétett irányelveit, mind pedig az ugyanezen szakról korábban kiadott MAB-határozatokat. A döntés ellen az egyetem fellebbezett új szakértő kirendelését kérve, és a MAB Felülvizsgálati Bizottsága ennek a kérésnek helyt adott. Jelenleg várunk még az újabb szakvélemény alapján a korábbi határozat felülvizsgálatára. (ld. IV.3.)

2

3) Július 21-én jelent meg a Telex blikkfangos cikke „Van olyan egyetem, ahová egyetlen ember jelentkezett az egész országból” címmel.¹ A cím a többszörösen tájékozatlan szerző szándéka szerint az EHE-re utalt. A felvi.hu adataiból dolgozó cikk szerzője nemcsak a Felvi és az EHE, de sajnos a felsőoktatási felvételi rendszer működésével sem volt tisztában (pl. több helyre való jelentkezés lehetősége). A melléfogás ugyan néhány órán belül kiderült, de a szerkesztőség csak minimális változtatásokra volt hajlandó, mivel az írás nagyot ment az elektronikus sajtóban, több vezető portál is átvette, termelte a kommenteket, a heti összefoglalókba is bekerült. A tévedések kiigazítására csak jóval szerényebb elérési oldalakon nyílt lehetőség, mint: evangelikus.hu, Fabiny Tamás FB-oldala. Így a magyar evangélikusok valószínűleg már tudják, hogy idén is vannak új belépők az EHE-n (az egyházi honlap szeptember 12-én a neveket is közzé tette szakos bontásban), de az ország valamivel több nem-evangélikus lakosa nem biztos, hogy ugyanilyen tájékozott.

Egy éve kísértetiesen hasonló félreértésből született egy cikk, csak a felhajtás volt lényegesen kisebb (talán mert az EHE ezúttal pozitív kontextusban szerepelt benne). Akkor azt állapította meg a felvi.hu adatsorából egy újságíró, hogy országosan az EHE-n a legmagasabb a felvételi jelentkezés átlagpontszáma. Csak mi tudjuk, hogy emögött is egyetlen (azóta már kiváló másodéves) tanár szakos jelentkező pontszáma állt.

4) Augusztusban a zsinati vitanap előadásainak a Lelkipásztorban történő közlése borzolta a kedélyeket. A felsorolt események közül ez az egyetlen, ami azóta – ha nem is mindenki számára megnyugtatóan –, de lezárult. Bevallom, amikor az első

¹ Első megjelenése óta nemcsak a cikk szövege, hanem címe is többször módosult (a FB-poszt őrzi az eredeti címet). Az EHE képviselői (a legkitartóbban Béres Tamás rektorhelyettes) több napon át levélben igyekeztek felhívni a szerzőt, a rovatvezető és a főszerkesztő figyelmét a cikk tévedéseire, kevés sikerrel.

telefonhívások és levelek eljutottak hozzám, akkor én sem voltam tisztában azzal, hogy ez a szerkesztőségi kalamajka kivételesen nem EHE-s ügy, hiszen a többször visszatérő formula: „a szerkesztő/szerkesztőség nem járult hozzá Garády Péter előadásának a közléséhez” nem főszerkesztő kollégámra, Orosz Gábor Viktorra, nem is az EHE oktatói által dominált szerkesztőbizottságra, hanem a Luther Kiadóban foglalkoztatott felelős szerkesztőre és olvasószerkesztőre vonatkozik. Tipikus „túltolás” történt az eseménysor minden egyes fázisában. Ha a folyóirat és a kiadó munkatársai úgy fogták volna fel feladatukat, hogy a zsinati vitanap anyagát a zsinat kérésére és a történeti hűség kedvéért egy blokkban, tartalmi változtatások nélkül az erre kitalált rovatban közlik, akkor idei forró augusztusunk ugyanolyan eseménytelenül telt volna el, mint a tavalyi vagy remélhetőleg a jövő évi.

5) Az egyetemet az elmúlt tanévben érte az öt évente ismételt működési engedély felülvizsgálati eljárás. Az eljárás részeként helyszíni ellenőrzést 2021 őszén tartottak, amely során az OH munkatársai elismerőleg beszéltek az egyetem működéséről. Az eljárást az OH pár hete kiadott határozata zárta, amelyben egy kivétellel valamennyi működési feltételt rendben találtak. Elmarasztalást az oktatók minimális és maximális óraszámára vonatkozó előírások kapcsán kaptunk, amelyek pontos és folyamatos betartására szólították fel az egyetemet. Munkáltatói döntéseink során ennek figyelembevétele elsődleges szempont kell legyen a jövőben is.

3

A működési feltételeknek való következetes megfelelés és a foglalkoztatás szakmai szempontjainak betartása miatt az Egyházzenei Tanszékre 2019-ben a GYED-re távozó kolléga feladatainak helyettesítésre érkezett tanár szerződésének felmondása mellett kellett döntenünk. A megmaradó oktatói kapacitás továbbra is elég a tanszékhez tartozó feladatok ellátására, és így biztosítható a működési engedély feltételeinek betartása, valamint az akkreditációs szakmai követelményeknek való megfelelés. A munkavállaló és munkáltató között fennálló nézetkülönbség az oka a legutóbbi levélhullámnak, ami augusztus vége óta elárasztja az egyetemi postafiókokat. E problémával az EHE Oktatói Tanácsa legutóbb kétszer is érdemben foglalkozott, megoldásra látszik ugyan esély, de korántsem rövid határidőn belül.

Bevezetőmben a július-augusztusi kellemetlen élményekre fókuszáltam. A beszámoló további részében a tanév szeptembertől júniusig tartó időszaka, az egyetem normális élete, eredményei, a működés alapadatai állnak a középpontban – jóllehet közismerten 2021/22 sem volt átlagos békeév. Bízunk benne, hogy az olvasóban az alábbi fejezetek alakítanak ki tartós benyomást.

Az EHE ilyen viharokat kiállt közössége kéri az Országos Presbitérium tagjainak imádságos támogatását és testvéri megértését.

Erős vár a mi Istenünk!

II. KÉPZÉSI KÍNÁLAT – STRUKTÚRA, ÚJ KÉPZÉSEK TAPASZTALATAI

Az EHE képzési rendszerének három fő iránya változatlan, ugyanakkor egyes területeken új képzési utak és új szakok megerősítése jellemzi és jellemezte az intézmény elmúlt évi törekvéseit is:

- lelkészképzés
- tanárképzés
- diakóniai képzés

Cél, hogy előképzettségű és élethelyzettől függően különböző képzési utak álljanak rendelkezésre a lelkészi szolgálatra, a tanári pályára vagy az egyházban más szolgálatra vagy segítőnek készülőknek.

1. LELKÉSZKÉPZÉS:

A lelkészjelöltek nagyobb százalékban továbbra is az **osztatlan rendszerű 12 féléves** képzésben tanulnak. 2021/22-ben 52 fő vett részt a képzésben a 2022-es tanév végén 6 fő szerzett a szakon oklevelet.

Az **osztott rendszerű „másoddiplomás lelkészképzés”** első évfolyama 4 fővel indult, 2020-ban 9 fő, 2021-ben 3 fő kezdte meg a képzést. A következő tanév 4 fővel indulhat el. Egyidejűleg több olyan hallgató kezdte már meg a részismereti képzést (teológia alapozó modul), akik a lelkészi irányt jelölték meg a jövőbeli képzési célnak. Az osztatlan és osztott (moduláris) rendszerű lelkészképzés szerkezetében teljesen különböző, de a kimeneti kompetenciák terén a lelkészjelöltek felkészítése nem tér el egymástól.

A képzés indulása (2019) óta a 2021/22-es tanév zárásáig heten szereztek oklevelet és öten szereztek jogosultságot arra, hogy kérjék az ordinációt az illetékes püspöktől.²

A másoddiplomás lelkészképzés egyik modulján a **nyelvi részismereti képzésen** (héber, ógörög nyelvi alapozó) már négy évfolyam végzett sikeresen. A féléves képzés egyben bemeneti lehetőség a teológia mesterképzés biblikum specializációjára is. (2023-ban ketten is a nyelvi félévről erre a képzésre csatlakoznak be.) A moduláris építkezésnek köszönhetően erre a részképzésre továbbtanulási cél nélkül is lehet csatlakozni.

A Teológia mesterképzés azonban nem csak egy kimenetet biztosít, hanem három specializáción indul: lelkész, biblikum, szociáletika. Ezek az elágazások lehetővé teszik azt is, hogy akár képzés közben váltsanak irányt azok, akik a teológia képzést nem szeretnék abbahagyni, de a képzés közben változik a motivációjuk, ébrednek rá, hogy

² Az MEE Püspöki Tanácsa kimondta, hogy lelkésszé szentelhetők a „hagyományos” lelkészképzésen (osztatlan teológus-lelkész) végzetek mellett azok is, akik a teológia osztott MA szak lelkészi specializációján szereznek oklevelet és az egyetem igazolja azt is, hogy a gyakorlati portfólió minden elemét elvégezték. Vagyis egy másik képzési úton is elkezdték a lelkészképzést.

tanulási céljuk egy másik specializáción jobban kiteljesíthető. (Volt már példa szociáletikáról lelkészre, lelkészről szociáletikára, szociáletikáról biblikumra való váltásra is.)

2. TANÁRKÉPZÉS ÉS TOVÁBBKÉPZÉS:

2.1. Tanárképzés: Az egyetem képzési rendszerének másik fő pillére a tanárok, – elsősorban, de nem kizárólagosan – a hittanárok képzése. Ehhez a kimeneti célhoz is több szak kapcsolódik. Az Országos Iroda hitoktatási koordinátorával folyamatosan egyeztetünk arról, hogy az egyházban hitoktatói szolgálatot tevők közül kinek melyik a korábbi tanulmányaihoz legilleszkedőbb képzés:

2.1.1 Katekéta-lelkipásztori munkatárs alapképzésünk elsősorban hitoktatói feladatok ellátására (általános iskolai hitoktatás) készít fel. A képzés nagyon fontos pillér az egyetem képzési rendszerében, mert azok az egyházi szolgálatra elkötelezett felnőttek, akik korábban még nem szereztek felsőfokú végzettséget és nappali képzést már sem az időbeosztás, sem a képzés hossza miatt nem tudnák vállalni, – a nagyon speciális előfeltételeket igénylő és speciális feladatra felkészítő kántor szak mellett – csak erre a képzésre tudnak becsatlakozni. 2017 óta **diakónia specializációval** (minor) indítjuk a szakot, ami azt jelenti, hogy magasabb óraszámú és hangsúlyosabb tartalommal szerepel benne a diakóniai elem, kiegészítve ezzel a hitoktatói feladatokra, valamint a gyülekezeti szolgálatra felkészítő tartalmat. A 2022-es felvételi eljárás során az elmúlt években nem tapasztalt érdeklődés volt a szak iránt, 7 fő kezdheti meg 2022 őszén a képzést.

2.1.2 Kétszakos hittanár-nevelő tanár mesterképzés: Kiemelt jelentőségűnek tarjuk – sajnos egyelőre nem a képzésben résztvevők száma miatt – a kétszakos osztatlan tanárképzést, amely nappali tagozaton hittanár-nevelő tanár és valamely az ELTE képzési kínálatában szereplő tanári szakképzettséget nyújt. Az ELTE 34 szakpárját lehet a hittanár szak mellé választani.

A létszám ezen a szakon egyelőre nem magas. 2021-ben az eddigi létszámokhoz képest magas, 4 fő kezdete meg a szakpáros tanárképzést, 2022-ben ugyanakkor sajnos nem volt jelentkezésünk a szakra, reméljük ez a visszaesés átmeneti. (Jelenleg összesen 12 fő tanul a képzésen, 2022-ben 3 EHE-ELTE közös oklevelet adtunk ki, eddig összesen 4-t.).

2.1.3 Egyszakos hittanár-nevelő tanár képzés felsőfokú végzettségűeknek: Önállóan hittanár képzést azok kezdhettek meg, akiknek már van valamilyen felsőfokú végzettségük. Ezért ezt a szakot csak esti munkarendben kínáljuk. A hittanár képzés egyedisége azonban az, hogy még az „egyszakos” képzés is két szakképzettséget ad, mert a hittanári mellett nevelőtanári szakképzettséget is biztosít, így nevelőtanári munkakör is betölthető végzettséggel.

Ez a képzésünk a legszerteágazóbb és a legkülönbébb képzési utakon végezhető. A képzés más-más tanulmányi idejű és tartalmú

- a lelkészeknek, (2 félév)
- a lelkészeknek, akik tanári végzettséggel is rendelkeznek (1 félév)
- a tanároknak, gyógypedagógusoknak, (4 félév)
- a tanítóknak, óvodapedagógusoknak (5 félév)
- a katekétáknak (4 félév)
- a főiskolai szinten végzettséget szerzett hittanároknak (2 félév)
- azoknak a hallgatóknak, akik bármely más területen szereztek korábban felsőfokú végzettséget. (6 félév)

A **főiskolai hittanároknak** szóló képzés programját az EHE a 2021/22-es tanév elejére dolgozta ki, mert érkezett érdeklődés, igény a képzésre. A tanévben 5 fő sikeresen zárta a szakon tanulmányait. (A képzés kifutó, hiszen elsősorban olyan 1992 és 2006 között főiskolai képzést kezdett hallgatók továbbképzését célozza, akik ma is hitoktatnak az MEE-ben. Az említett időszakban 5 képzési helyszínen több mint 200 hallgató szerzett főiskolai képzésen hittanár/hitoktató oklevelet, őket várjuk a végzettséget mesterszintre emelő képzésbe. A tavalyi tanévben folytattuk a felkutatásukat. 2006-t követően tanárképzés már csak mesterszinten folyhat, így az ezt követően képzést kezdő hallgatókat ez a továbbképzési forma már nem érinti.)

Az estis munkarendű hittanár képzés ezzel a kínálattal egy nagyon összetett képet mutat, így oktatásszervezési és oktatói oldalról is kihívásokkal teli.

6

A tanárképzési struktúrát az elmúlt tanév során elfogadott rendeletek ismét átalakították, amely még a következő tanévre átnyúlóan is többletfeladatot jelent az oktatásszervezés és a gyakorlatszervezés számára. (ld.:IV.1.5.)

A hittanárok és hitoktatók gyakorlatkísérésében az elmúlt két tanév alatt több fejlesztést is végrehajtottunk:

- elfogadtuk a mentorok díjazásának rendjét, megfelelően differenciálva a feladatok között
- elkezdtünk dolgozni egy stabil mentorhálózat kiépítésén (Ez nem azt jelenti, hogy csak állandó tanárokat kérünk fel konzulensnek vagy mentornak, de cél, hogy egy stabil, évről-évre visszatérő, szakmailag kiváló tanári csapat is segítse a munkánkat.) A mentorhálózat kiépítését és mentoraink magas szakmai színvonalú munkáját biztosíthatja a 2021/22-es tanévben először indított mentorképzés. (Ld. II.2.2. pont)

2.2. Tanári továbbképzések:

2.2.1 Gyakorlatvezető mentorpedagógus szakirányú továbbképzés:

Az EHE szenátusának 2/2020. (I.21.) számú döntése alapján FNYF/838-3/2020. számon került a gyakorlatvezető mentorpedagógus képzés nyilvántartásba vételre. Mint arról korábban is beszámoltunk, a képzés indítását a vírushelyzet hátráltatta, de 2021 szeptemberében elindult az első évfolyam. 2021/22-es tanév végén 11 mentorpedagógusi oklevelet adhattunk át.

A gyakorlatvezető mentorpedagógus képzést elvégzőkből épülhet fel a EHE képzéseiben részt vállaló mentor és konzulens tanárok hálózata, illetve ez a végzettség szükséges az MEE hittanári szakértői feladtát ellátásához is.

A képzést nem csak tanárok, hanem gyógypedagógusok, tanítók, óvodapedagógusok is végezhetik, illetve nem csak hittanároknak, hanem bármely szakterület pedagógusainak is szól. (Mint a tavalyi, mind az idei tanév csoportjában vegyesen vannak hittanárok és más közismereti tanárszakos kollégák.)

2.2.2 Pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzés:

2021-ben indítási jogot kértünk és kaptunk a szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzésre is mentorpedagógus szakterületen. (nyilvántartásba vételi száma: FNYF/711-3/2021.).

Annak mérlegelésével, hogy a szakvizsgára felkészítő képzés nagyobb részben külsős oktatók bevonásával lenne megvalósítható és működési engedély szempontjából a főállású és megbízotti oktatók aránya az egyik kritikus, félévente ellenőrzötten jelentett feltétel, illetve, hogy a szakvizsgás képzés létszáma még az ELTE-n is kevésbé prognosztizálható, felkértük az ELTE-t a képzésben való együttműködésre.

Az együttműködés lényege, hogy a kötelező (szakvizsgára felkészítő) ismeretköröket az ELTE oktatja míg a választható ismeretköröket az EHE. (Jelenleg csak a mentorpedagógus választható, de nincs kizárva a jövőben más ismeretkörök oktatása sem.) Az ELTE örömmel vette megkeresésünket, a szerződés aláírása folyamatban van, de akár már az előttünk álló tanévben választható a szakvizsgára felkészítő képzés.

2.2.3 Továbbképzési programok

- **Hitoktatói továbbképzést** félévente egy alkalommal hirdet az EHE Valláspedagógia Tanszéke, amely a vonatkozó 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet értelmében a továbbképzési rendszerben elszámolható.

A továbbképzési alkalmak töretlenül nagy érdeklődés mellett zajlanak

1. félév témája: Fenytés, bántalmazás, bullying az iskolában

2. félév témája: A „Tavaszi nagytakarítás” - Hitoktatói szakmai identitástréning.

- **Hitoktatói módszertani (Godly Play) továbbképzést** szerveztünk áprilisban. A képzést, a módszertannal történő ismerkedésre lehetőséget a következő tanévben is biztosítunk.

- **Pedagógus-továbbképzések:**

- Luther és Bach szellemisége a zenében – gyakorlatközpontú evangélikus egyházzenei továbbképzés pedagógusoknak. (Alapítási engedély száma: 12/168/2019.) A 2021/22-es tanévben 10 fő részvételével sikeresen zártuk a kurzust. A következő tanévben is tervezzük tanfolyamot.

3. DIAKÓNIA KÉPZÉSEK

3.1 Diakónia minor: Korábban említettük (2.1.1), hogy a katekéta képzésünket 2017 óta egy megerősített diakóniai tartalommal hirdetjük. A képzésen az elmúlt két tanévben végeztek az első hallgatók, összesen 3-an szereztek oklevelet és további 3 fő tett sikeres záróvizsgát. 2022 őszétől összesen 12 fő tanul majd a képzésen.

3.2 Szupervizor-diakóniai mentor szakirányú továbbképzés: Az EFOP pályázat keretében kidolgozott, társadalomtudomány képzési területéhez tartozó 4 féléves képzés a 2020/21-es tanévben indult, így ebben a tanévben végeztek először hallgatók ezen a szakon. A képzés egyszerre szólítja meg a lelkeseket, a szociális és az oktatási szférában dolgozókat.

A 2021/22-es tanévben

- elindult a második évfolyam 12 fővel;
- a tanév végén az szakon elsőként oklevelet szerzőket köszönthettük, 8 főt. (Az első évfolyam többi résztvevője is sikeresen abszolvált, végzésük az előttünk álló tanév első félévében várható.)
- felvettünk a következő tanévre 13 főt, akik valamennyien megkezdték a képzést

3.3 Továbbképzések: A Diakóniai Képzési Központ (DKK) szervezésében több rövid (25-30 órás) képzés került az EHE portfóliójába. Külsős helyszíneken megszervezésre került több program. Emellett a Keresztény házban dolgozom 30 órás diakóniai képzést dolgozták át a pedagógusok közötti releváns szempontok szerint úgy, hogy a program a pedagógusok, iskolák felé is hirdethető legyen.

- Mediátor képzés
- Fókusz tréning segítő és pedagógiai területen dolgozók számára
- Keresztény házban dolgozom - Elköteleződés a szociális, diakóniai hivatásunkban

4. EGYHÁZZENE

4.1 Kántorképzés: Alapszintű képzésben, 2017 óta esti tagozaton indítjuk. Jelenleg egy hallgató van a képzésen, a jelentkezések elmaradtak. Az egyetem gondolkodik az egyházzenei tartalmak átadásának más formáin is, megtartva az alapképzési formát, annak indításának lehetőségét is. A képzésre rövidebb képzési idővel (4 félév) építhető a hittanár képzésünk.

4.2 Egyházzenei pedagógus-továbbképzés: A 2.2.3 pontban említett Luther és Bach szellemisége a zenében c. pedagógus továbbképzés nem csak énektanároknak és nem csak tanároknak szól. A képzésben résztvevő pedagógusok megismerik az evangélikus egyházi ének tantárgyfejlesztés programjában foglalt himnológiai, liturgikai és zeneirodalmi ismereteket, a lutheránus zene teológiai vonatkozásait, az oktatásban használható speciális módszertani eszközöket, az egyházi ének tantervi szervezésének lehetőségeit és a liturgikus éneklés gyakorlatát. A tanfolyam 2021/22-ben sikeresen zárult, reméljük, hogy a következő tanévben is kellő érdeklődőt vonz.

5. **TEOLÓGIA MESTERKÉPZÉSÜNK** „teológia „mindenkinek” címmel is jellemezhető. A 4 féléves osztott mesterképzést három specializációval indítjuk: szociáletika, biblikum, lelkész. (ld.II.1 pont) Ezzel a képzéssel mindenki számára felsőfokú szinten tesszük elérhetővé a teológia képzést, amely a tanulmányok doktori képzésben történő folytatására is felkészít. A lelkész specializáció felépítésével és indításával (2019) tudtuk a szakon a hallgatói folytonosságot biztosítani és ezzel a másik két specializáció akár kisebb létszámú hallgatóit is fenntartani és képezni. A szakra a bemeneti feltételt a **teológia részismereti képzés** keretében lehet teljesíteni. A lelkési és biblikum specializációra a nyelvi félév (ld. 1. pont) teljesítése is feltétel.

6. DOKTORI KÉPZÉS

A Doktori Iskola szerves része az EHE-nek, mégis mind a szervezet, mind a képzés különálló. A Doktori Iskola vezetője: Dr. Béres Tamás.

Hallgatói létszám és előrehaladás

A 2021/22-es tanévben rekord számú hallgató kezdte meg a doktori képzést az EHE Doktori Iskolájában, összesen 8 fő.

Az eredeti 5 helyett – a létszámnövekedés miatt – további két állami ösztöndíjas helyet kapott az egyetem, így a 8-ból felvett hallgatóból 7 fő tanulhat támogatott formában.

9

A Doktori Iskola működésének erősödését mutatja az is, hogy 2019-ben 3, 2020-ban 4, 2021-ben 5, 2022-ben 6 állami ösztöndíjas helyet kapott az egyetem.

Adatok:

- Össz-hallgatói létszám a tanévben: 18 fő. (A tanév második félévében 1 főnek megszűnt a hallgatói jogviszonya.)
- Abszolvált hallgatók: 2 fő
- Régi képzésen doktorjelölt: 1 fő
- Komplex vizsgát tett: 4 fő
- Felvett hallgatók a következő tanévre: 5 fő.
- Régi rendszerű képzés szerint doktorjelöltstátuszba várható visszatérő: 2 fő.

7. FOKOZATSZERZÉS, HABILITÁCIÓ, DÍSZDOKTORI CÍM ADOMÁNYOZÁSA

7.1. A tanévben védelem nem volt. A 2022-es évben, de a következő tanévre esően egy fokozatszerzés várható.

7.2 A tanévben négyen habilitáltak az egyetemen:

Tomka János
Korpics Márta
Horváth Orsolya
Volker Kessler

7.3 A tanév során az egyetem szenátusa három főnek tiszteletbeli doktori, Doctor Honoris Causa címet adományozott:

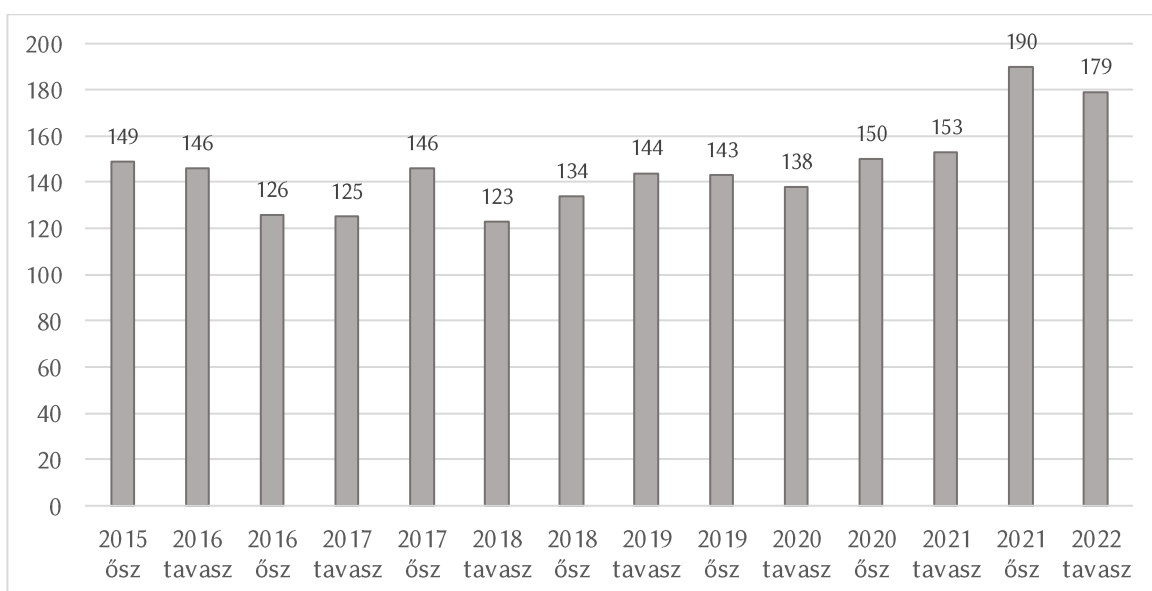
Bodó Sára

Fehér Károly

Hans Kratzert

III. SZÁMADATOK (HALLGATÓK ÉS MEGOSZLÁSUK SZAK, TAGOZAT ÉS FINANSZÍROZÁSI FORMA SZERINT, VÉGZETTSÉGI ADATOK)

1. ábra: A hallgatói összlétszám alakulása 2015-22 (passzív hallgatókat nem tartalmazza)

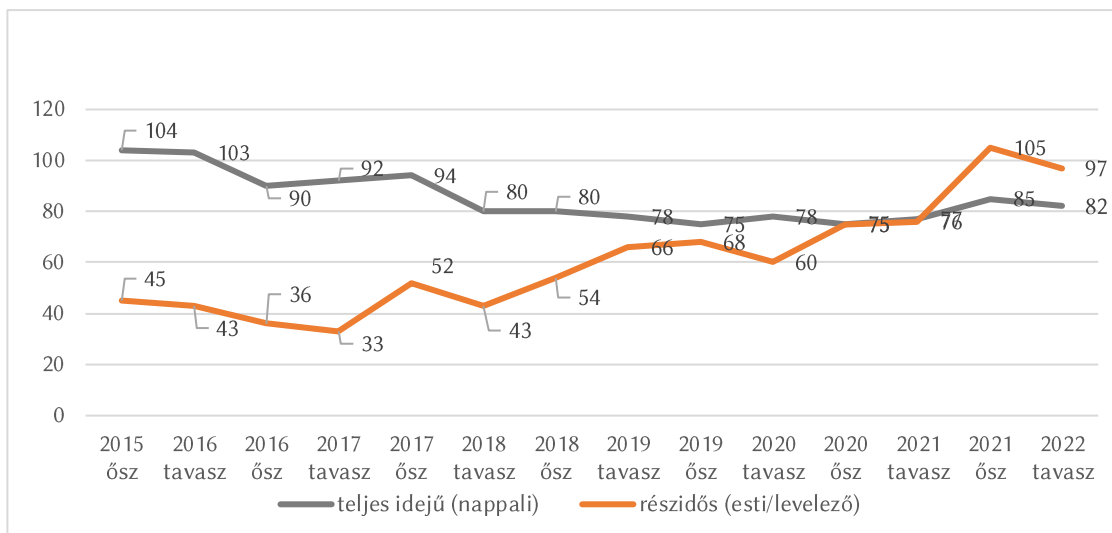
A hallgatói összlétszám 2021-ben tovább növekedett, az elmúlt 6 évet tekintve 2021 őszén volt a legmagasabb. A hallgatói létszám további növekedése elsősorban a két szakirányú továbbképzés hallgatói létszámának köszönhető.

2021-től a részmunkaidős képzéseken már magasabb a hallgatói létszám elsősorban az új szakirányú továbbképzéseknek köszönhetően.

15
57

2. ábra:

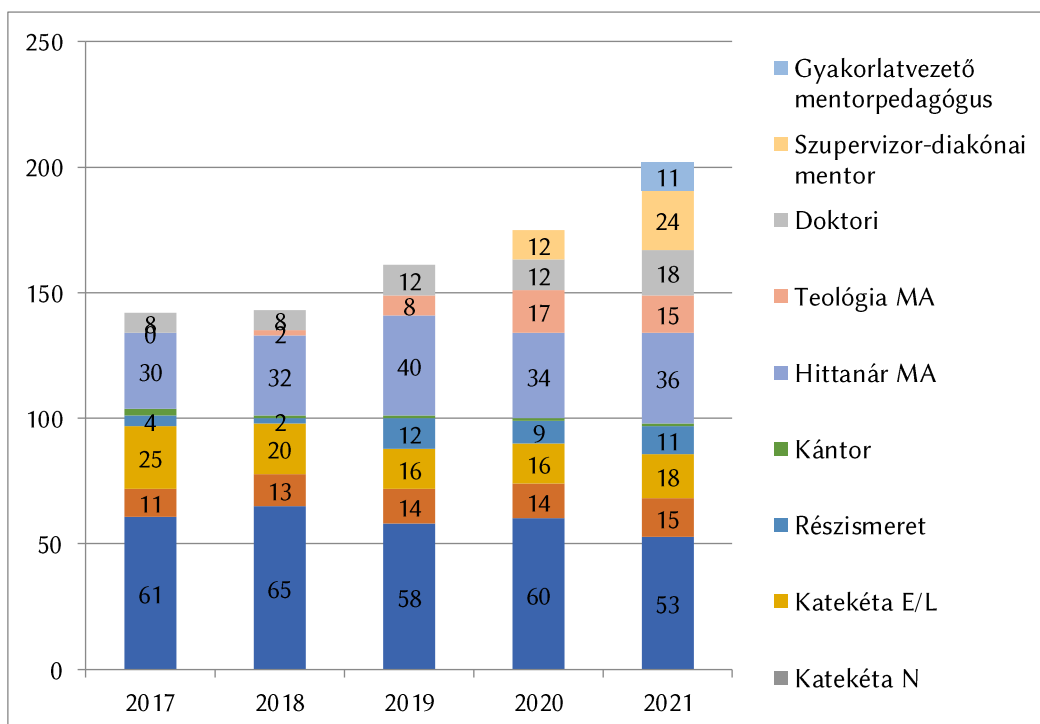
Nappali és részmunkaidős képzések létszámának alakulása 2015-2022

3. sz. ábra: Hallgatói összlétszám alakulása szakonként az októberi létszám alapján

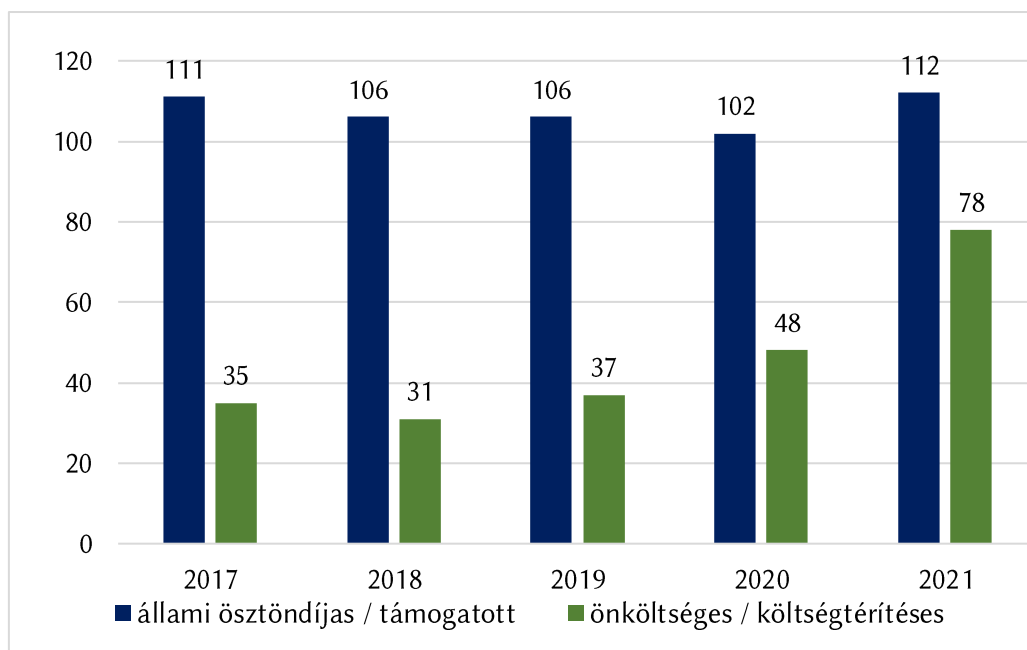
(Nem a tényleges hallgatói létszámot mutatja, mert több hallgatónk több szakon is folytat képzést. Passzív hallgatókat is tartalmazza.)

11

4. ábra. Hallgatók megoszlása finanszírozási státusz szerint
(passzív státuszú hallgatókat nem tartalmazza)

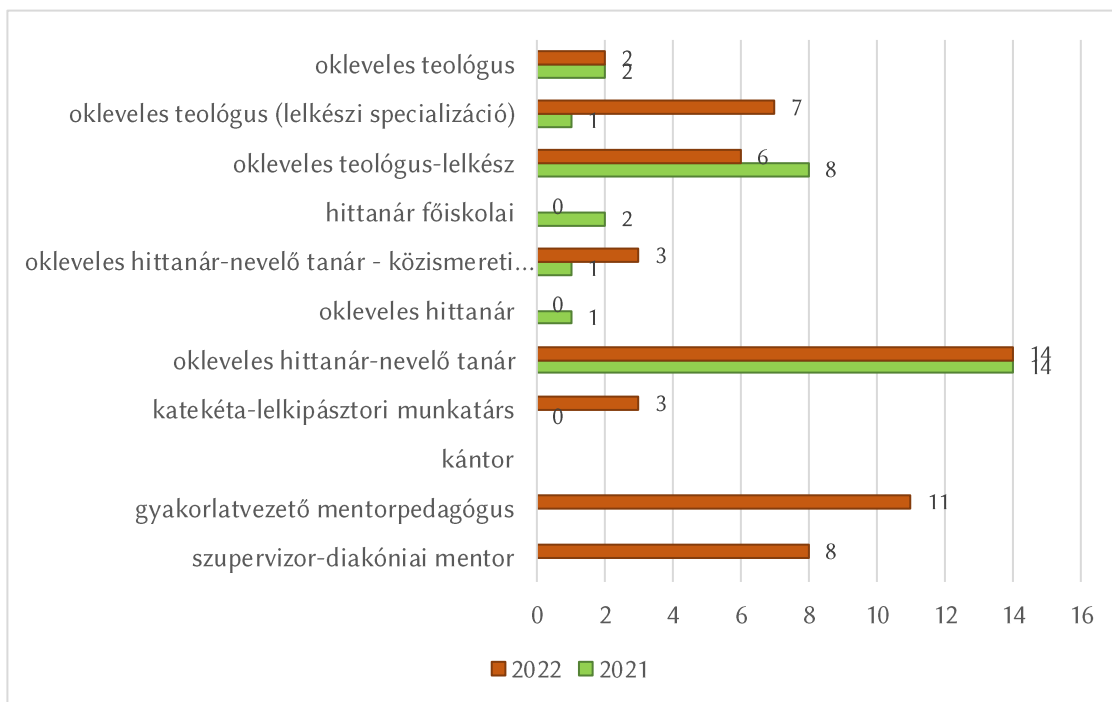

12

Az **önköltséges/költségtérítéses** hallgatók aránya évekig közel azonos mértéket mutatott. 2020-ban látunk egy jelentős növekedést, (az összes hallgatóhoz viszonyítva 32% a korábbi 26%-hoz képest) ami elsősorban a szakirányú továbbképzés indításának köszönhető, amely képzés kizárólag önköltséges formában végezhető. 2021-ben ez az arány ismét változott, mert tovább nőtt a szakirányú továbbképzésben résztvevő hallgatók száma. Az egyes képzéseken azonban a tandíjat (önköltséget) fizetők aránya évről-évre jelentősen nem változik.

5. sz. ábra Oklevelet szerzett hallgatók száma
(2021 és 2022)

2022-ben összesen 54 oklevelet adtunk ki.

IV. KÉPZÉSSZERVEZÉS, OKTATÁSSZERVEZÉS, ADMINISZTRÁCIÓ, SZERVEZETFEJLESZTÉS

1. Nyelvvizsga-követelmény szabályozása

A nyelvvizsga megszerzése továbbra is problémát jelent a hallgatók körében. 2020-ban és 2021-ben valamennyi korábban „bent ragadt” oklevelet ki kellett adni a kormány nyelvvizsga-amnesztia rendelete miatt, vagyis a 2021. augusztus 31-ig záróvizsgát tett hallgatók oklevelét kiállítottuk. Ennek ellenére az azóta eltelt időben záróvizsgázott hallgatók közül már 10 olyan hallgató van, aki nyelvvizsga hiányában nem kaphatott oklevelet. Beszédes az az adat is, hogy azok közül az MEE-ben hittanárként/hitoktatóként foglalkoztatottak közül, akik egyúttal az EHE valamely képzését végzik, 21 hallgatóból, mindössze 7 hallgatónak van nyelvvizsgája. Ha végzésig nem szereznek nyelvvizsgát, oklevelük – amely hosszabb távon az alkalmazásuk feltétele – a képzés befejezését követően nem lesz kiadható. (A nyelvvizsga egyébként a záróvizsgát követően időkorlát nélkül bemutatatható, a záróvizsga nem évül el.)

Bár hírek, szóbeli tájékoztatások már elhangzottak arról, hogy a nyelvvizsga kérdést is intézményi hatáskörbe helyezik, azonban szabályzat erről még jelent meg. A kérdés

liberalizációja azonban nem jelentheti azonnal az oklevelek méltányos kibocsátását, mert a követelményeket – ha az intézmény is dönt a kérdésről – nem személyekhez, életkörülményekhez szabja, hanem várhatóan szakok vagy képzési szintek szerint lehet differenciálni. (Vagyis szinte biztosan nem egyedi mérlegelés kérdése lesz az oklevél kiadása, hanem a szakmai színvonalat továbbra is biztosító szabályozást kell hozni.)

Az EHE-n már van két jó gyakorlat a nyelvvizsga kérdés belső szabályozására:

- (1) teológus-lelkész szakon hatodéves képzés csak a nyelvi követelmény teljesítését követően kezdhető meg
- (2) teológia mesterképzésre belépés feltétele a nyelvvizsga

Mindkét szabály bizonyította a „szigorú” rendelkezés pozitív hatását.

2. Nyelvvizsga kérdés a doktori képzésen:

A Doktori Iskola hallgatói között is több hallgatónál probléma a második nyelvi követelmény teljesítése. A DHT döntött a kérdés újraszabályozásáról, amely a következő (2022/23-as) tanévtől lép életbe.

A jövőben nem a komplex vizsgára bocsátás feltétele a második idegen nyelv ismeretének igazolása, hanem a második (kutatási és disszertációs) szakasz megkezdésének feltétele.

3. Képzésindítás

Az egyetem 2021 őszén nyújtotta be először a Mentálhigiénés közösség- és kapcsolatépítő mesterképzési szak szakindítási kérelmét. Az Oktatási Hivatal a kérelmet, a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság szakvéleményére alapozva első körben – 2022 januárjában FNYF/105-2/2021. számon hozott határozatában – a elutasította. Határozatában egy szakmai hiányosságra hívta fel a figyelmet, valamint egy-két tanegység esetében a képzés céljával való szorosabb összhang igényét fogalmazta meg. A MAB a program koncepcióját, felépítését átfogóan logikusnak ítélte. A MAB észrevételei alapján az anyagot átdolgoztuk és ismételten benyújtottuk a kérelmet. A MAB ismételten elutasító szakvéleményt adott, amely azonban teljesen ellentmond a korábbi eljárásban megfogalmazott indokoknak. Az ellentmondásokat nyilatkozatban foglaltuk össze és kértük a szakindítási anyag újbóli elbírálását. Ennek eredményét várjuk.

4. Témavezetői feladatellátás szabályozása

A működési engedély felülvizsgálati eljárás is, amely rámutatott az oktatói leterheltség egyenletlenségére, ösztönözte az intézményt, hogy szabályozza a témavezetés-feladatellátásának kérdését. Az elmúlt évek záróvizsga időszakai jól mutatták, hogy rendszeresen ugyanaz az 5-6 oktató végzi a hallgatók dolgozatainak kísérését. Az aránytalanság nem az oktatók dolgozatkísérési hajlandóságának

hiányából adódik, hanem abból, hogy a hallgatók rendre ugyanazt a pár oktatót kérték fel (eddig) témavezetőnek és eddig nem volt intézményi szabályozás arra, hogy mely az a plafon, amely létszám fölött az oktató nem csak, hogy elutasíthatja, hanem el is kell utasítania a hallgató felkérését. A tanévben maximalizáltuk az oktatók által vállalható dolgozatkísérések számát, ezzel remélve, hogy ez a feladat egyenletesebben terheli majd az oktatói kart.

5. Tanárképzés átalakítása

2020-tól több lépcsőben ismét átalakították a tanárképzés struktúráját. Az Nftv. 2020. július 31-től megszüntette a középiskolai és általános iskolai tanárképzést, egységesen mesterszintű és minden iskolatípusban tanításra jogosító tanárképzés van. A részletszabályok azonban csak 2021 őszén jelentek meg. A változás elsősorban a gyakorlatok rendszerét érinti, a képzési időszak alatt egyenletesebb eloszlású lett. A EHE-n ezért fel kellett készülni az új szabályok szerinti képzések indítására. A gyakorlatok tartalmának kialakítása azonban még a következő tanévre is ad bőségesen feladatot. Előttünk áll továbbá néhány képzés saját rendszerünkbe illeszthetőségének megoldása. Az új szabályozás alapján a 12 féléves lelkészképzéssel párhuzamosan a 2 féléves hittanárképzés feltehetően csak egész szűk körben lesz felkínálható. A képzés lehetséges ütemezésének, minél szélesebb körben való felkínálhatóságának kidolgozása még a következő tanévre tolódott feladat.

15

6. Felvételi rendszer átalakítása

A tanév végén érkezett a bejelentés, hogy a felvételi rendszert átalakítják úgy, hogy az intézményeknek – meghatározott keretek között – nagyobb szabadsága lesz a felvételi követelmények és a pontszámítási rendszer meghatározásában. A részletszabályok egyelőre nem ismertek, de ennek átgondolása és szabályozása a következő tanév elején kiemelt feladat lesz, mert már a következő eljárásban alkalmazni kell az új feltételrendszert. Várható, hogy az EHE-t érintően jelentős módosításokat nem kell végrehajtani, mert a hitéleti képzések felvételi rendszere tekintetében eddig is teljes szabadságot élveztünk. Két fontos terület miatt azonban mégis érintettek vagyunk:

- (1) Az ELTE-vel közös tanárképzés során az ELTE feltételrendszeréhez alkalmazkodunk.
- (2) A teológus-lelkész képzésünk felvételi rendszerét – saját vállalás alapján – a színvonal és az azonos szinten képzést kezdő hallgatók bemeneti teljesítményének összehasonlíthatósága miatt – eddig is igazítottuk az állami képzések felvételi és pontszámítási rendszeréhez.

E kettő terület mindenképp megköveteli, hogy a korábbi elveinket szem előtt tartva és az új szabályokat figyelembe véve gondoljuk majd át ezt a kérdést. Sajnos egészen rövid idő áll majd a rendelkezésünkre a feladat elvégzésére, de reméljük, hogy

következő évi beszámolóban pozitívan tudunk majd nyilatkozni az új szabályok alkalmazásáról.

7. Tudományos Diákkör

A legutóbbi akkreditációs eljárás során saját hiányosságunkként mutattuk be a tudományos diákköri munkát: nem rendeztünk konferenciát és nem volt hallgatói igényteremtés sem. A TDK munkát több lépcsőben kezdtük fejleszteni: Döntöttünk a demonstrátori rendszer tudományos diákköri munkát támogató átalakításáról. Ennek eredménye a mögöttünk álló tanévben mutatkozott meg: A 2021/22-es tanév tavaszi félévében rendeztünk meg az akkreditáció óta eltelt időben az első TDK konferenciát (2022. május 12.). (A pandémia halasztotta ennek a területnek is a fejlesztését.) A konferencián 3 hallgató vett részt, kettő közülük „új típusú” demonstrátor”, akik dolgozatát az OTDK-ra tovább küldésre is érdemesnek találta a bizottság.

8. Fejlesztés az adminisztrációban

A tanév rendje alaptárgyait és a képzési napokat bárki nyilvánosan elérheti a honlapon. A tanév egyéb eseményeit, dátumait eddig nem tettük közzé, mert azok csak szűk kört (oktatók, alkalmazottak) érintenek, de nem a teljes nyilvánosságot. Mivel ennek a szűk körnek az események folyamatosan frissített adatainak elérése elengedhetetlen a munka tervezéséhez, kerestünk erre egy megfelelő online elérhető megoldást. A dátumok új felületre helyezése az egyetemi kommunikációban jelentős előrelépés.

9. Szervezetfejlesztés: kiállításszervezés az egyetemen

Az elmúlt tanévben az egyetem több termék kiállítás rendezésére is alkalmas helyiséggé alakítottuk át. Az egyetem szenátusa 14/2022 (V.23.) sz. határozatával megválasztotta az egyetem kiállítás-előkészítő bizottságát. Az első kiállítás kivitelezése júniusban megtörtént, ünnepélyes megnyitóját már a következő tanév indulásához igazítottuk. A kiállítás címe: Zichy és a Tintatartó. A kiállítást 2022. szeptember 8-án Harmati Béla és Végvári Zsófia nyitották meg. A kiállítás ötlet- és házigazdája Gaál Gyula gazdasági igazgató volt.

V. KÖNYVTÁR

- Megvalósult az Igehirdetés Felhő projekt keresőfelületének kialakítása, feltöltésre került Túróczy Zoltán gépiratos igehirdetéseinek jelentős része is. A keresőfelület 2021 novembere óta érhető el. Erről az Evangelikus Élet és az evangelikus.hu is hírt adott.³
- Néhány hónapos csúszással 2022 januárjában fejeződtek be a könyvtár-átalakítási munkálatok:

³ <https://www.evangelikus.hu/hirek/itthon/el-az-igehirdetes-felho>

- Az EHE könyvtára a tanszékvezetőkkel egyeztetve új szakrendszert dolgozott ki. A könyvek a megújult olvasói térbe be már ezen rendszer alapján kerültek vissza. Az olvasói tér átalakításával párhuzamosan elkezdődött a tanszéki könyvtári állományok rendezése is. 2021 őszétől a Gyakorlati Teológia Tanszék könyvanyagának rendezése megtörtént, a könyvtár 2022 január végén kerül átadásra.
- A központi könyvtár megújult olvasói tere 2021. december 13. (vizsgaidőszak kezdete) óta elérhető az egyetem hallgatói és oktatói számára. A 0-24-es beléptetés 2022 februárjában kerül kialakításra. Tervek szerint a 2021-2022-es tanév második félévében már a megújult olvasói tér az új szolgáltatások igénybevételének lehetőségével, az egyetem hallgatói és oktató számára 0-24 látogatható lesz. A munkálatok utolsó lépései befejeződtek a tanév végére.

VI. KOLLÉGIUM, SZAKKOLLÉGIUM

A 2021/22-es tanévben a kollégium és a szakkollégium végig működni tudott, ami a jelenléti oktatás biztosítója is egyben. A tanév második félévében is kinyitott a kollégium, a nappali tagozatos hallgatók nagyobb hányada bentlakó hallgatónk.

VII. DPR/ALUMNI

2021-ben is végzett az egyetem online diplomás pályakövető kutatást, amelynek eredményeit a 2022 januárjában „Motivációk és attitűdök” címen megjelent DPR füzet legújabb, 5. száma ismerteti.

VIII. OKTATÓK, ALKALMAZOTTAK

Oktatók-kutatók

2021-ben egy új főállású oktatót vett föl az egyetem, egy főt nyugdíjaztunk. 2021 szeptemberében 33 főállású oktatót-kutatót foglalkoztatott az egyetem, ebből 12 fő részmunkaidőben, 21 fő teljes munkaidőben áll az egyetem alkalmazásában. (A részfeladatra diszponált lelkészeket szolgálati jogviszony keretében, részmunkaidős főállású státuszuként regisztráljuk.) A megbízási szerződéssel 2021 őszén 10, 2022 tavaszán 9 főt foglalkoztattunk.

Egyetemi tanári kinevezés

A 2021/22-es tanév elején nyújtottuk be **Dr. Orosz Gábor** egyetemi docens egyetemi tanári pályázatát a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottsághoz. A Bizottság támogató véleményt adott, amely alapján – közigazgatási eljárás keretében – kérelmeztük az oktató **egyetemi tanári kinevezését**. A köztársasági elnök 193/2022. (V. 26.) KE határozatában egyetemi tanárrá nevezte ki Dr. Orosz Gábort. Az oktató az

új tanévet már új munkakörében kezdi az egyetemen. Székfoglaló beszédére és egyetemi tanári beiktatására 2022. szeptember 8-án került sor.

Alkalmazottak

A 2021/22-es tanévben:

- teljes munkaidőben foglalkoztatott 21 fő
- részmunkaidőben foglalkoztatott: 1 fő
- megbízással foglalkoztatott: 2 fő

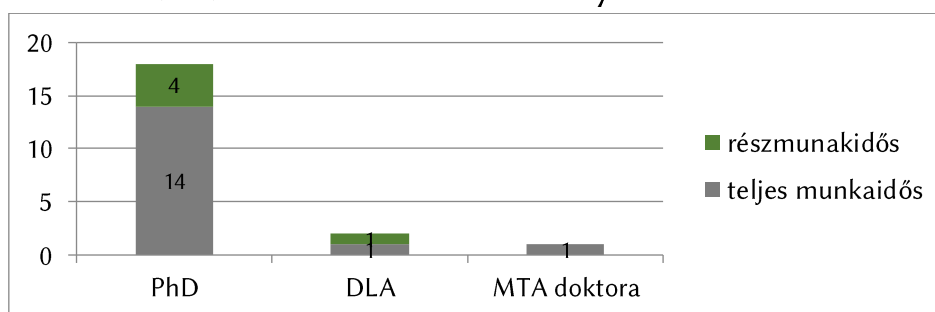
Mentorok

▪ Külön kell megemlíteni azt a bővülő tanári mentorhálózatot, amelynek az EHE tanárképzésében rendkívül nagy szerepe van. A hittanárszakosok létszámának bővülése, valamint a másoddiplomás lelkészképzés elindulása ugrásszerűen megnövelte a képzés gyakorlati részébe bevont tanárok és lelkészek létszámát. Ez anyagi oldalról is jelentős áldozatot kíván az egyetem részéről, a költségvetés tervezéskor megfelelően kell prognosztizálni a várhatóan felkért mentorok létszámát és feladatát és szervezési oldalról is komoly körütekintést kíván: melyik hallgató hol tudja a gyakorlatát végezni, tudunk-e az adott településen megfelelően kvalifikált mentort a képzésbe bevonni.

Minősítettség

Minőségi elvárás, hogy az oktatóink megfelelő szakmai kompetenciával rendelkezzenek (betöltött munkakör/végzettség), illetve, hogy az oktatói karban a minősített oktatók aránya megfelelő legyen.

6. sz. ábra: Oktatóink tudományos fokozata

Publikációs teljesítmény

A közleményeket a 2015-ben az MTMT-t működtető MTA Könyvtár és Információs Központtal (MTA KIK) aláírt megállapodás értelmében az intézmény tudományos közleményeit a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának Repozitóriumában (REpository of the Academy's Library), azaz a REAL-ban, valamint a PhD dolgozatok MTA KIK REAL-PhD repozitóriumában tároljuk. A nemzeti felsőoktatásról szóló törvény előírásainak megfelelően megállapodás született arról is, hogy az MTA KIK a

15
57

Evangélikus
Hittudományi
Egyetem

PhD dolgozatoknak DOI azonosítót biztosít. A PhD dolgozatok REAL-PHD-ban történő visszamenőleges elhelyezését is megkezdjük.

Az oktatók, doktoranduszok publikációs teljesítménye így a MTMT nyilvános adatbázisából szűrhető. (ld. melléklet.)

Budapest, 2022. szeptember 15.

Az EHE oktatóinak és doktoranduszainak közleményei 2022-ig

[Bagdi Tímea](#)

[Balogné Vincze Katalin](#)

[Béres Tamás](#)

[Bódi Emese](#)

[Csáky-Pallavicini Zsófia](#)

[Csepregi Zoltán](#)

[Cserháti Márta](#)

[Fabiny Tamás](#)

[Fekete Anikó](#)

[Finta Gergely](#)

[Gáncs Péter](#)

[Gáncs Tamás](#)

[Győri Gábor Dávid](#)

[Gyurkó Donát Sámuel](#)

[Hafenscher Károly](#)

[Harmati Béla László](#)

[Joób Máté](#)

[Kamarás István](#)

[Keczkó Szilvia](#)

[Kocsis Péter](#)

[Kodácsy-Simon Eszter](#)

[Korányi András](#)

[Kovács Viktor](#)

[Kőszeghy Miklós](#)

[Kőszegi-Szabó József](#)

[László Virgil](#)

[Lászlóné Agod Anett](#)

[Mézes Zsolt László](#)

[Molnár Lilla](#)

[Nagy Szabolcs Roland](#)

[Németh Krisztina](#)

[Orosz Gábor Viktor](#)

[Ósz-Farkas Ernő](#)

[Pángyánszky Ágnes](#)

15
57

Evangelikus Hittudományi Egyetem

[Pápai Attila](#)

[Percze Sándor](#)

[Reuss András](#)

[Seben Glória](#)

[Sebők János](#)

[Seresné Busi Etelka](#)

[Simon Attila](#)

[Szabó B. András](#)

[Szabó Lajos](#)

[Szabóné Mátrai Marianna](#)

[Szakács Tamás](#)

[Szentpétery Péter](#)

[Szűcs Kinga](#)

[Varga Gyöngyi](#)